

D4

doi: 10.14232/mgyk.2018.d4

Ellenségből barát – vagy jogos-e a xenofóbia?

„That would make good of bad, and friends of foes!” (Shakespeare: Macbeth)

László-Bencsik Ábel*, Szatmáry Miklós

Fitoherb Kft., 1066 Budapest, Teréz krt. 40.

*e-mail: laszlobencsik@fitoherb.hu

Az inváziós növényfajok (Balogh Lajos találó magyarításával: özönnövények) ma egyértelműen az ellenségeink, noha e nem kívánatos jövevények hasznossá tételének szándéka többször és több szinten is megfogalmazódott. Hatályos gyógyszerkönyvünk is megjelöl invazívként ismert drogforrást (pl. aranyvessző).

Vajon érdemes-e folytatni a sort? Addig a lépésig mindenképpen, hogy legalább a bennük leír hatóanyagok potenciális gyógyászati lehetőségeit számon tartsuk. Ebben a vonatkozásban néhány példát említek:

- a japán keserűfű és hibridje (*Fallopia japonica*, *F. x bohemica*) stilbényszármazékai,
- a keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) illóolaja, zsírosolaja, flavonoidjai és alkaloidjai,
- a kaukázusi medvetalp (*Heracleum mantegazzianum*) kumarinjai és illóolaja,
- a gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) rotenoidjai,
- végül az ailanthon a mirigyes bálványfából (*Ailanthus altissima*).

Az említett hatóanyagok ugyanakkor nem csak gyógyászati szempontból lehetnek érdekesek, de – invazív fajok ökológiai hadviselésének fegyvereiként tekintve – pozitív vagy negatív szerepet játszhatnak a konzervációbiológia szempontjából is (allelópátia vagy természetes peszticidek).